

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРОЄКТ

ОСВІТНЯ (ОСВІТНЬО-НАУКОВА) ПРОГРАМА

Менеджмент

Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 073 Менеджмент

галузі знань 07 Управління та адміністрування

Кваліфікація: доктор філософії з менеджменту

Полтава 2022 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою з розроблення освітньої програми у складі:

1. ЗОСЬ-КІОР Микола, доктор економічних наук, професор
2. ДЯЧКОВ Дмитро, доктор економічних наук, професор
3. ЛЕПЕЙКО Тетяна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця
4. ЦЕРЕНЮК Олександр, доктор сільськогосподарських наук, доцент, директор Інституту свинарства і агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України
5. САЗОНОВА Тетяна, кандидат економічних наук, доцент
6. КОРДУБАН Роман, здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) ступеня спеціальності 073 Менеджмент

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

ХОДАКІВСЬКА Ольга	Заступник директора з науково-проектної роботи Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» НААН України
КОБЧЕНКО Марина	Директор ТОВ «АПК Докучаєвські чорноземи Карлівщини»
МАРЧИШИНЕЦЬ Сергій	Завідувач відділу економічних досліджень Полтавського НДЕКЦ МВС України, к.е.н.

І. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності

073 Менеджмент

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Полтавський державний аграрний університет, Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії, доктор філософії з менеджменту
Офіційна назва освітньої програми	Менеджмент
Тип диплому та обсяг освітньої (освітньо-наукової) програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 навчальних роки
Форми навчання	Інституційна (очна (денна), заочна)
Наявність акредитації	Акредитована. Сертифікат Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти про акредитацію освітньої програми № 2155 від 28.08.2021 р.
Цикл / рівень	НРК України – 8 рівень, QF-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста. Для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 Менеджмент можуть вступати особи, які здобули освітній ступінь магістра. Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній ступінь вищої освіти за іншими спеціальностями повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент для другого (магістерського) рівня вищої освіти.
Мова викладання	Державна
Термін дії освітньої (освітньо-наукової) програми	до 01.07.2027 р.
2 – Характеристика освітньої (освітньо-наукової) програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої (освітньо-наукової) програми	https://www.pdau.edu.ua/content/zmist-pidgotovky-zvo-za-tretim-osvitno-naukovym-rivnem-vyshchoyi-osvity-stupenya-doktor-19
3 – Мета освітньої (освітньо-наукової) програми	
Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір професіоналів ступеня доктора філософії, здатних до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності, викладацької роботи у закладах вищої освіти	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування Спеціальність – 073 Менеджмент Об'єкт вивчення: управління організаціями та їх підрозділами Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

	Теоретичний зміст предметної області: - парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; - концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; - функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті. Методи, методики, технології та інструменти: - методи і методики дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, експертного оцінювання, фактологічні, соціологічні, психологічні, документальні, балансові); - методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; методи економічної діагностики; методи прогнозування і планування; методи проектування організаційних структур управління; методи мотивування; методи контролювання; методи створення і розвитку організаційної культури, методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо). - методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні); - технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, СППР, сучасний інструментарій штучного інтелекту в сфері менеджменту). Інструментарій та обладнання: інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті.
Орієнтація освітньої (освітньо-наукової) програми	Освітньо-наукова академічна. Освітньо-наукова програма спрямована на формування ефективного, активного та креативного дослідника в сфері менеджменту, який має системні наукові, методичні, методологічні та фахові знання, що в т. ч. відповідають галузевим та регіональним потребам; вміє їх застосовувати на практиці
Основний фокус освітньої програми	Освітньо-наукова програма спрямована на формування системного науково-управлінського світогляду, розуміння основ академічної культури та здатності до переосмислення, аналізу існуючих парадигм, формування нових управлінських знань та навичок щодо розвитку організацій з урахуванням глобалізаційної, галузевої (особливо агропродовольчої), регіональної потреби та безпекової складової. Акцент на здобутті навичок, знань та вмінь з менеджменту, який передбачає організаційно-управлінську, аналітичну, наукову, педагогічну, безпекову діяльність щодо теоретичної та практичної сфери менеджменту, з урахуванням наукової мобільності, галузевих та регіональних потреб. Ключові слова: менеджмент, стратегії менеджменту, стратегія стійкого розвитку, управлінські дослідження, сучасні інформаційні технології, філософія науки, організація, персонал, галузеве управління, безпекове управління
Особливості освітньої (освітньо-наукової) програми	Програма надає фундаментальні знання та фахові навички з менеджменту, враховуючи сучасний розвиток управлінської науки, інтернаціоналізацію знань, галузеві та регіональні потреби; формує системних, активних, креативних науковців, які мають змогу формувати власну освітню траєкторію, залежно від специфіки індивідуального наукового дослідження, шляхом обрання ними дисциплін вибіркової частини; здатних не лише застосовувати існуючі методи та інструменти менеджменту, але й розробляти нові, на базі сучасних наукових досягнень та практичної апробації, з урахуванням галузевої (особливо, агропродовольчої), безпекової, педагогічної

	складової, зокрема шляхом: проходження педагогічної практики; участі в ініціативних науково-дослідних темах з урахуванням об'єкту та предмету дослідження; апробації результатів дослідження в ініціативних міжнародних монографіях з урахуванням об'єкту та предмету дослідження; написання тез, статей в іноземних та вітчизняних наукових виданнях, окрема тих, що входять до НМБД (Scopus, Web of Science); презентації проведених досліджень та пропозицій на науково-практичних конференціях (особливо, міжнародних), в т. ч. організованих кафедрою; наукової мобільності; презентації та публічного захисту кваліфікаційної роботи.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування у науково-дослідних установах, закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження та/або підготовку фахівців у сфері менеджменту. Загалом, випускники освітньо-наукової програми Менеджмент можуть успішно працювати на посадах: 1120. Вищі посадові особи державних органів влади 1143. Вищі посадові особи академій наук і громадських організацій в соціально-культурній сфері 1210.1 Керівники підприємств, установ та організацій 1237. Керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники 1238. Керівники проєктів та програм 14. Менеджери (управителі) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів 231. Викладачі закладів вищої освіти та ін.
Подальше навчання Академічні права	Можливість навчання за програми: НРК – 8 рівень, QF-EHEA – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень. Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Проблемні, інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання, навчання з допомогою електронного ресурсу, навчання на основі досліджень. Освітні компоненти освітньо-наукової програми заохочують до проведення наукового дослідження, сприяють його активізації; формують уміння щодо його планування, організації та представлення здобутих результатів державною та іноземною мовами. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, семінарів, практичних занять, лабораторних робіт, самостійного навчання, індивідуальних занять тощо. Здійснюється викладання на засадах колегіальності, академічної доброчесності та високої академічної культури.
Оцінювання	Оцінювання якості освоєння освітньо-наукової програми включає поточний і підсумковий контроль знань. Поточне оцінювання – на семінарських, практичних, лабораторних заняттях (усне або письмове опитування, експрес-контроль, виступи здобувачів при обговоренні питань, контрольні роботи, тестовий контроль, звіти про лабораторні роботи, презентації тощо). Підсумковий (семестровий) контроль – екзамен або залік (диференційований залік). Здобувачі активно залучаються до співвикладання, колегіального оцінювання та самооцінювання.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках. СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел. СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти. СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності. СК05. Уміння розробляти моделі і стратегії управлінської діяльності та приймати управлінські рішення на основі досліджень. СК06. Здатність здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектування подальшого освітнього маршруту і професійної кар'єри, участь в дослідно-експериментальній роботі, в т. ч. ініціативній НДТ.
7 – Програмні результати навчання	
	РН01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи. РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефаківцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях. РН03. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках. РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та

	адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів. РН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці. РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів. РН07. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту. РН08. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти. РН09. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших. РН10. Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньої (освітньо-наукової) програми	
Кадрове забезпечення	Розробники освітньо-наукової програми: 3 доктори економічних наук, з них 2 професори, 1 доцент, 1 кандидат економічних наук, доцент, 1 здобувач вищої освіти. 3 розробники є штатними співробітниками Полтавського державного аграрного університету; 1 – стейкхолдер з іншого ЗВО (Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця); здобувач вищої освіти за третім освітнім рівнем спеціальності 073 Менеджмент Полтавського державного аграрного університету. Гарант освітньо-професійної програми доктор економічних наук, професор. До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти. Зокрема, до підготовки здобувачів долучені представники наукової школи «Методологія та практика сучасного менеджменту», заснованої професором, д.е.н. Іриною Маркіною. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації: навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; стажування, в т. ч. за кордоном
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема: центр інформаційних ресурсів кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної; аспірантська; навчальні приміщення;

	комп'ютерні класи (лабораторії); спеціалізовані лабораторії; спортивний зал, спортивні майданчики; бібліотека, читальний зал; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; приміщення для науково-педагогічних працівників; гуртожитки; пункти харчування тощо.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях та включає: бібліотека, читальний зал з достатнім фондом навчальної, наукової літератури та фахових періодичних видань; електронна бібліотека http://lib.pdaa.edu.ua/; офіційний сайт ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/; віртуальне навчальне середовище; необмежений доступ до мережі Інтернет, точки бездротового доступу до мережі; корпоративна пошта; навчальні і робочі плани; графіки навчального процесу; комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін; силабуси навчальних дисциплін; програма практики; електронний ресурс, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану; репозитарій ПДАУ; центр інформаційних ресурсів кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної тощо.
9 – Академічна мобільність	
Внутрішня кредитна мобільність	На основі договорів між Полтавським державним аграрним університетом та закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно до підписаних міжнародних угод та меморандумів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту»

II. Перелік компонентів освітньої (освітньо-наукової) програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів освітньої (освітньо-наукової) програми

Код ОК	Компоненти освітньої (освітньо-наукової) програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти освітньої (освітньо-наукової) програми			
ОК 1	Англійська мова академічного спрямування	7	екзамен
ОК 2	Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності	3	залік
ОК 3	Інноваційна педагогічна діяльність	3	екзамен
ОК 4	Філософія науки	5	екзамен
ОК 5	Методологія та організація управлінських досліджень	7	екзамен
ОК 6	Актуальні проблеми детінізації та управління безпекою організації	5	екзамен
ОК 7	Управління науковими проектами	3	екзамен
ОК 8	Сучасні та класичні теорії менеджменту	8	екзамен
ОК 9	Педагогічна практика	3	диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		44	
Вибіркові компоненти освітньої (освітньо-професійної) програми			
Загальний обсяг вибірових компонент:		16	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		60	

Структурно-логічна схема освітньої (освітньо-наукової) програми

Теоретичне навчання, семестр	Код ОК	Код компонентів ОНП, що передують вивченню											
		1 семестр теоретичного навчання				2 семестр теоретичного навчання				3 семестр теоретичного навчання		4 семестр теоретичного навчання	
		ОК 1	ОК 2	ОК 4	ОК 7	ОК 1	ОК 3	ОК 6	ОК 8	ОК 5	ОК 8	ОК 5	ОК 9
1 семестр теоретичного навчання	ОК 1												
	ОК 2												
	ОК 4												
	ОК 7												
2 семестр теоретичного навчання семестр	ОК 1	•		•									
	ОК 3	•		•		•							
	ОК 6	•	•	•	•	•							
	ОК 8	•		•		•		•					
3 семестр теоретичного навчання	ОК 5	•	•	•	•	•			•				
	ОК 8	•		•		•		•	•	•			
4 семестр теоретичного навчання	ОК 5	•	•	•	•	•			•	•	•		
	ОК 9	•	•	•	•	•	•		•		•		

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері менеджменту або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у теорію менеджменту та оприлюднені у наукових публікаціях в рецензованих наукових виданнях. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти.
Документи, які отримує випускник на основі успішного проходження атестації	Документ встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти доктора філософії із присвоєнням кваліфікації: доктор філософії з менеджменту

IV. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9
ЗК01		•		•	•	•	•	•	
ЗК02		•		•	•	•	•	•	•
ЗК03	•								
ЗК04		•	•		•	•	•	•	•
СК01						•	•		
СК02	•		•	•	•		•	•	•
СК03			•					•	•
СК04		•			•	•	•		•
СК05		•				•			
СК06				•			•		•

**V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами
освітньо-наукової програми**

Результати навчання	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9
РН01		•			•		•		
РН02	•						•		•
РН03		•							
РН04						•	•		•
РН05	•		•		•			•	•
РН06						•			
РН07		•							•
РН08			•					•	•
РН09			•	•	•			•	•
РН10					•	•	•		

VI. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

В Університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, з обов'язковим залученням до цього процесу представників роботодавців, здобувачів вищої освіти та інших стейкхолдерів;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному сайті Університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

VII. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України від 01.07.2014 р. «Про вищу освіту» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
2. Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII «Про освіту» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>;
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>;
5. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>;
6. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 ДК 003:2010 URL: <http://www.dk003.com>;
7. Стандарт вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень, ступінь вищої освіти Доктор філософії, галузь знань 07 Управління і адміністрування, спеціальність 073 Менеджмент. Затверджений та введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.12.2021 р. № 1436. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/12/24/073-Menedzhment-dokt.filos.pdf>

8. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджені Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584 URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx)

9. Методичні рекомендації з розроблення освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми I-III рівнів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті від 15.09.2021 р. URL: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/metodychnirekoomendaciyizrozroblennyaosvitnoyiosvitno-profesiynoyiosvitno-naukovoyiprogramyi_0.pdf

10. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті від 15.09.2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocpravlene.pdf>